Journal of Ardabil University of Medical Sciences

Vol. 19, No. 2, Summer 2019, Pages 204-215

Prediction of Suicidal Thoughts Based on Emotional Failure and Attachment Styles among University Students

Ghodraty S, Taklavi S*

Department of Psychology, Ardabil Branch, Islamic Azad University, Ardabil, Iran
**** Corresponding author.*** Tel: +989141538563, Fax: +984533725578, E-mail: staklavi@gmail.com

Received: Feb 19, 2019 Accepted: Jun 20, 2019

ABSTRACT

Background & objectives: Suicidal thoughts have been found to be associated with a wide variety of factors. A key factor is a history of childhood and family adversity. Previous studies have shown that troubled romantic relationships are associated with higher risk factors for mental health. Also, evidence suggests that those who have a secure attachment styles in childhood have fewer symptoms of psychopathology and higher psychosocial functioning throughout the lifespan (especially romantic relationship) compared to individuals with an insecure attachment style. The purpose of this study was to determine the role of emotional failure and attachment styles in predicting suicidal thoughts among university students of Azad university of Ardabil.

Methods: In this study, descriptive and correlational design was defined as a research method. The statistical population of this study was all university students of the Ardabil Azad University, who studied in the academic year of 2018 (N=4231). The sample consisted of 80 people who were selected by purposive sampling. Beck's suicidal thoughts questionnaire, Simpson's attachment style questionnaire and Ross's love hit questionnaire were used to collect data. Data were analyzed using Pearson correlation coefficient and multivariate regression analysis.

Results: The results of the research showed that emotional failure (r=0.35) and unsafe attachment style (r=0.23) had a positive correlation with suicidal thoughts, and secure attachment style (-0.40) had a significant negative correlation with suicidal thoughts ($p<0.01$). The results of regression analysis showed that 12 percent of the variance of suicidal thoughts can be predicted by emotional failure and 25 percent by attachment styles. Secure attachment style (β=3.35), emotional failure (β=3.35) and insecure attachment style (β=3.3) were the most effective factors in the prediction of suicidal thoughts, respectively.

***Conclusion*:** Overall, the results of this study emphasized that attachment styles (secure and unsafe) and severity of emotional failure are good predictors of suicidal thoughts among university students.

Keywords: Emotional Failure; Attachment Styles; Suicidal Thoughts

نقش شکست عاطفی و سبک‌های دلبستگی در پیش‌بینی افکار خودکشی دانشجویان

سولماز قدرتی، سمیه تکلوی*

گروه روان شناسی، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران

* نویسنده مسئول. تلفن: ۰۹۱٤۱۵۳۸۵٦۳ فاکس: ۰٤۵۳۳۷۲۵۵۷۸ پست الکترونیک: staklavi@gmail.com

چکیده

زمینه و هدف: افکار خودکشی با طیف گسترده ای از عوامل مرتبط است. یکی از عوامل کلیدی تاریخچه مشکلات کودکی و خانوادگی است. مطالعات قبلی نشان داده اند که روابط عاطفی پردردسر با بالاترین عوامل خطرساز سلامتی روانی، مرتبط است. همچنین شواهد نشان می دهد که افرادی که در کودکی سبک دلبستگی ایمن دارند زمانی که با افراد دارای سبک‌های دلبستگی نا ایمن مقایسه می شوند، علایم آسیب شناسی روانی کمتر و عملکرد روانی- اجتماعی بالاتری را در زندگی (مخصوصاً روابط عاطفی) دارا هستند. هدف از پژوهش حاضر بررسی تعیین نقش شکست عاطفی و سبک های دلبستگی در پیش بینی افکار خودکشی در دانشجویان دانشگاه آزاد واحد اردبیل بود.

روش کار: روش پژوهش مورد استفاده در این پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعهٔ آماری این پژوهش را کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اردبیل که در سال تحصیلی ۱۳۹۷ مشغول به تحصیل بودند تشکیل می داد (٤۲۳۱ نفر). نمونه پژوهش شامل ۸۰ نفر بود که بصورت نمونه گیری هدفمند انتخاب شدند. برای جمع آوری داده از پرسشنامه افکار خودکشی بک، پرسشنامه سبک های دلبستگی سیمپسون و پرسشنامه ضربه عشق راس استفاده شد. داده های پژوهش به روش ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند متغیری تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: نتایج تحقیق نشان داد که شکست عاطفی (r=۰/۳۵) و سبک دلبستگی نا ایمن (r=۰/۲۳) با افکار خودکشی رابطه مثبت و سبک دلبستگی ایمن (r=-۰/٤۰) با افکار خودکشی رابطه منفی معنی دار دارد (p<۰/۰۱). نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد ۱۲ درصد از واریانس افکار خودکشی توسط شکست عاطفی و ۲۵ درصد توسط سبک های دلبستگی پیش بینی می‌شود. سبک دلبستگی ایمن (β =-۰/٤۰)، شکست عاطفی (β =۰/۳۵)، سبک دلبستگی نا ایمن (β =۰/۳۰) به ترتیب بیشترین ضریب تاثیر را در پیش بینی افکار خودکشی داشتند.

نتیجه گیری: بطورکلی نتایج تحقیق حاضر نشان داد که سبک های دلبستگی (ناایمن و ایمن) و شدت شکست عاطفی پیش‌بینی‌کننده مناسبی برای احتمال بروز افکار خودکشی دانشجویان می‌باشند.

واژه های کلیدی: شکست عاطفی، سبک های دلبستگی، افکار خودکشی

دریافت: ۱۳۹۷/۱۱/۳۰ **پذیرش:** ۱۳۹۸/۰۳/۳۰

مقدمه

اصطلاح خودکشی به معنی آسیب رساندن به خود با هدف از بین بردن خویش است [۱]. ناآشنایی با مشکلاتی که جوانان با آن دست به گریبان هستند، نه‌تنها برای سلامت روان خود جوانان مسئله ساز است بلکه برای خانواده و جامعه آنها نیز از نظر روحی بسیار سنگین خواهد بود [۲،۳]. خودکشی یک مسأله بهداشتی مهم در میان جوانان در سرتاسر

جهان است. به طوری‌که براساس آمارها و پژوهش‌های موجود در خارج از کشور، سومین علت عمده مرگ در گروه سنی ۲۴-۱۵ سال [٤] و دومین علت عمده مرگ در میان دانشجویان است [۵]. عوامل روانی زیادی هستند که در خودکشی افراد تأثیر دارند که یکی از آنها سبک‌های دلبستگی است. دلبستگی[1]، ساختار سازمان یافته و منسجمی است که مجموعهٔ پیچیده شناخت‌ها، رفتارها و هیجان‌هایی را که برای حفظ راحتی و آسایش و احساس ایمنی شکل می‌دهد، توصیف می‌کند. کودکان در سال‌های اولیه زندگی، با افرادی که با ایشان در تعامل هستند پیوند عاطفی نسبتاً پایداری برقرار می‌کنند و در حضور آنها احساس امنیت می‌کنند. بالبی که برای اولین بار این رابطه عاطفی را دلبستگی نامید، معتقد است که دلبستگی در کودکی نقش حیاتی در زندگی انسان ایفا می‌کند. روابط دلبستگی توأم با امنیت می‌تواند در روابط بین فردی آتی نقشی تسهیل‌کننده داشته باشد که در صورت شکل گرفتن این نوع دلبستگی فرد به نظام ارزشی و نگرشی مثبت و با روش منطقی از خود و دیگران می‌رسد [۶]. در زندگی انسان دلبستگی تجربه بسیار مهمی می‌باشد و رابطه والدین با فرزندان تأثیر بسیار مهمی بر زندگی شخصی و روابط آینده او به ویژه ارتباطش با دیگران دارد [۷]. از نظر بالبی سه نوع سبک دلبستگی وجود دارد. سبک دلبستگی ایمن[2]؛ این کودکان مراقبت‌کنندگان خود را تکیه‌گاه امنی می‌دانند. افراد دارای این سبک دلبستگی تصور مثبتی از مادر خود دارند، عزت نفس و اعتماد به نفس بالایی دارند و نقاط ضعف و قوت خود را نیز می‌شناسند. در سبک دلبستگی ناایمن[3]؛ کودکان نسبت به والدین خود بی اعتنا هستند و واکنش آنها بصورتی است که بود و نبود والدین یا مراقبت کننده‌ها برایشان اهمیتی ندارد. سبک دلبستگی دوسوگرا[4]؛ این کودکان هنگامی که مادرشان از آنها جدا می‌شود بسیار مضطرب می‌شوند و زمانی که مادرش برمی‌گردد واکنش بی میلی از خود نشان می‌دهند [۸]. به نظر بالبی الگوی عملی درونی نه تنها حکم یک الگو را برای ارتباطات اجتماعی آینده دارد بلکه در تعیین اینکه فرد چه احساسی داشته باشد و با عواطف پریشان خود چگونه کنار بیاید نیز تأثیرگذار است [۹]. تحقیقات نشان می‌دهند که نقش تنظیمات دلبستگی در نوجوانی و بزرگسالی می‌تواند پیش‌بینی مناسبی برای رفتار اقدام به خودکشی باشد، یعنی دلبستگی ناایمن در افراد اقدام کننده به خودکشی به‌طور معناداری بیشتر از دیگر افراد است [۱۰،۱۱]. توجه به یافته‌های اخیر تحقیقات اپیدمیولوژیکی نشان می‌دهد که اکثریت قریب به اتفاق (۸۸٪) اقدام به خودکشی در نوجوانان، حتی پس از کنترل افسردگی متاثر از سبک دلبستگی ناایمن در دوران کودکی است [۱۲].

یکی دیگر از عواملی که می‌تواند در خودکشی نقش داشته باشد شکست عاطفی یا شکست عشقی است. در دوره جوانی افراد دنبال رابطه با جنس مخالف هستند و به تدریج یافتن شریک زندگی، به رویداد مهمی در زندگی تبدیل می‌شود و ممکن است پدیده عشق در فرد ظهور کند [۱۳،۱٤]. شکست عاطفی با نشانگانی همراه است، این نشانگان که به نشانگان ضربه عشق هم معروف است دارای مجموعه علایم و نشانه‌های شدیدی است که به دنبال ازبین‌رفتن یک رابطه رمانتیک بین دو نفر بروز می‌کند و عملکرد فرد را در زمینه‌های متعدد زندگی از جمله زمینه ارتباطی، تحصیلی، اجتماعی و حرفه ای مختل می‌کند، این نوع شکست عاطفی واکنش‌های غیرانطباقی را به دنبال دارد و این نشانه‌ها به مدت طولانی باقی می‌مانند. نشانگان شکست عاطفی به عنوان رویدادی همراه با استرس

[1] Attachment
[2] Secure
[3] Avoidant
[4] Ambivalent

شدید و تا اندازه‌ای آسیب‌زا تجربه می‌شود [۱۵،۱۶]. رویداد شکست عاطفی استرس را برمی‌انگیزد و در فرد احساس ناتوانی در کنترل و پیشگیری از رویدادها را ایجاد می‌کند [۱۷] و ممکن است فرد در این لحظه دست به رفتارهای پرخطر مثل آسیب به خود و یا خودکشی بزند. رویدادهایی را که در ایجاد نشانگان شکست عاطفی سهیم هستند می‌توان به ضربه عشق نوع یک و دو تقسیم کرد، در ضربه نوع یک، رویدادها غیرمنتظره و ناگهانی رخ می‌دهند و فرد به طور کامل احساس مغلوب شدن و شکست کامل می‌کند و در ضربه نوع دو، رویدادها ماهیتی مزمن و تکرارشونده دارند و به طور مداوم انتظارات مطلوب فرد از رابطه در هم ریخته می‌شود [۱۸]. نشانگان ضربه عشق یا شکست عاطفی دارای چهار ویژگی کلیدی شامل برانگیختگی، اجتناب، یادآوری خودکار و بی تفاوتی هیجانی است [۱۹]. ساراسون[1] و همکاران [۲۰]. بر این باورند که اثرات استرس و رویدادهای منفی زندگی در افراد مختلف متفاوت است. واکنش افراد در برابر رویدادهای استرس‌آمیز و نیز میزان فشارزایی رویدادها تحت تاثیر عوامل گوناگون فردی و اجتماعی است. برخی ویژگی‌ها مانند سبک دلبستگی ایمن [۲۱] می‌تواند افراد را در برابر شکست عاطفی مقاوم سازند. نتایج تحقیق استپ[2] و همکاران [۲۲] نشان داد که سبک‌های دلبستگی اجتنابی و اضطرابی با مشکلات بین فردی و رفتارهای مرتبط با خودکشی رابطه دارد.

همچنین نتایج تحقیق اوزونی داواجیا[3] و همکاران [۱۱] نشان داد که رابطه مثبت معنی‌داری بین سبک دلبستگی ناایمن و افکار خودکشی و رابطه منفی معنی‌داری بین سبک دلبستگی ایمن و افکار خودکشی وجود دارد. نتایج بررسی فالگارس[4] و همکاران [۲۳] در مورد نقش تعدیل‌کننده خود انتقادی و وابستگی در رابطه بین سبک‌های دلبستگی و رفتارهای مرتبط با خودکشی نشان داد که خود انتقادی رابطه دلبستگی ناایمن (اضطرابی و اجتنابی) و رفتارهای مرتبط با خودکشی را تعدیل می‌کند و گلازبروک[5] و همکاران [۲٤] نشان دادند که نوجوانانی که سبک دلبستگی ناایمن دارند، رفتارهای خود آسیب زنی بیشتری را بروز می‌دهند.

همچنین تیل[6] و همکاران [۲۵] معتقدند که عوامل خطرساز خودکشی بین افراد مجرد بیشتر از افرادی است که در رابطه عاطفی رضایتبخش قرار دارند. همچنین بین افرادی که درگیر روابط عاطفی بودند، افرادی که تعارضات حل نشده داشتند و رضایت پایینی را در روابطشان تجربه کرده اند، سطوح بالاتری از افکار خودکشی، ناامیدی و افسردگی را گزارش کرده اند. با توجه به پیشینه تحقیق، رابطه هر یک از متغیرهای سبک‌های دلبستگی و شکست عاطفی با افکار خودکشی در تحقیقات گذشته به‌طور جداگانه مورد بررسی قرار گرفته است، لیکن تعیین میزان نقش این متغیرها در پیش‌بینی افکار خودکشی مورد توجه قرار نگرفته است. لذا با توجه به اهمیت موضوع، پژوهش حاضر در پی پاسخگویی به این سوال انجام شد که: نقش شکست عاطفی و سبک‌های دلبستگی در پیش‌بینی افکار خودکشی دانشجویان چقدر است؟

روش کار

این پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اردبیل که در سال تحصیلی ۱۳۹۷ مشغول به تحصیل بودند تشکیل می‌دادند که به نقل از معاونت دانشجویی دانشگاه تعداد آنها ٤۲۳۱ نفر بود. از بین جامعه آماری بصورت نمونه‌گیری تصادفی ساده تعداد ٤۵۲ نفر طبق جدول مورگان انتخاب شدند.

[1] Sarason
[2] Stepp
[3] Ozouni Davajia
[4] Falgares
[5] Glazebrook
[6] Till

نمونه ٤٥٢ نفری به صورت انفرادی به پرسشنامه افکار خودکشی پاسخ دادند و وجود یا عدم وجود شکست عاطفی از طریق مصاحبه مورد بررسی قرار گرفت. سپس آزمودنی‌ها بر اساس نمره برش پرسشنامه افکار خودکشی (نمره ۲۰) و وجود یا عدم وجود شکست عاطفی غربالگری شدند. در نهایت نمونه ای به حجم ۸۰ نفر از بین افراد واجد شرایط فوق انتخاب شد. سپس با استفاده از شماره تلفن درج‌شده در پرسشنامه افکار خودکشی با این دانشجویان تماس گرفته شد و پرسشنامه‌های شکست عاطفی و سبک‌های دلبستگی در اختیار آزمودنی‌ها قرار گرفت. ابزار گردآوری داده‌های پژوهش، شامل موارد ذیل بود:

الف- پرسشنامه افکار خودکشی

مقیاس افکار خودکشی در سال ۱۹۹۹ توسط بک[1] ساخته شد [۲۶]. این مقیاس دارای ۱۹ ماده می‌باشد. سوالات این مقیاس مواردی از قبیل آرزوی مرگ، تمایل به خودکشی به صورت فعال و نافعال، مدت و تعداد افکار خودکشی، احساس کنترل برخود، عوامل بازدارنده خودکشی و میزان آمادگی فرد جهت اقدام به خودکشی را مورد سنجش قرار می‌دهد. در آزمون افکار خودکشی بک پنج سوال وجود دارد که سوالات غربالگری نام دارند. اگر پاسخ‌ها نشان‌دهنده تمایل به خودکشی فعال یا نافعال باشد، سپس آزمودنی باید ١٤ سوال بعدی را نیز ادامه دهد. مدت زمان تکمیل این پرسشنامه به طور متوسط ده دقیقه می‌باشد [۲۰]. این مقیاس با آزمون‌های استانداردشده افسردگی و گرایش به خودکشی همبستگی بالایی نشان داده است. به طوری که دامنه ضرایب همبستگی از ۰/۹۰ تا ۰/٩٤ بود. همچنین با پرسش مربوط به خودکشی در مقیاس افسردگی بک از ۰/۵۸ تا ۰/۶۹ و با مقیاس ناامیدی بک و پرسشنامه افسردگی بک از ۰/٦٤ تا ۰/۷۵ همبستگی مشاهده شد. اعتبار مقیاس با استفاده از روش آلفای کرونباخ، ضرایب ۰/۸۷ تا ۰/۹۷ و با استفاده از روش بازآزمایی ۰/٥٤ بدست آمد [۲۱]. در ایران، پرسشنامه بک توسط انیسی و همکاران (١٣٨٤) بر روی سربازان اعتبارسنجی شد. نتایج بدست آمده نشان داد که روایی همزمان مقیاس برابر با ۰/۷۶ و اعتبار آن با استفاده از روش آلفای کرونباخ برابر با ۰/۹۵ می‌باشد [۲۷].

ب- پرسشنامه سبک‌های دلبستگی

این پرسشنامه توسط سیمپسون[2] (۱۹۹۰) ساخته شده است [۲۹]. این آزمون شامل ۱۳ جمله در مقیاس لیکرتی است که آزمودنی در پاسخ به هر سوال باید یکی از گزینه‌های طیف ۵ درجه ای (از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف) را انتخاب کند. از این ۱۳ جمله، ۵ جمله برای ارزیابی سبک دلبستگی ایمن و ۸ جمله برای ارزیابی سبک دلبستگی ناایمن می‌باشد. سیمپسون به‌منظور بررسی روایی این پرسشنامه از مقیاس عشق رابین (۱۹۷۰؛ به نقل از سیمسون، ۱۹۹۰) [۲۸] استفاده کرد. همبستگی بین مقیاس عشق رابین[3] با سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرای اضطرابی به ترتیب ۰/۲۲، ۰/۲۲- و ۰/۱۲- بود. همبستگی بین مقیاس وابستگی برشید و فی[4] با سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرای اضطرابی به ترتیب ۰/۲۶، ۰/۲۸- و ۰/١٤- به دست آمد. عطاری و همکاران [۳۰] برای بررسی روایی این آزمون از سه سوال محقق ساخته استفاده نمودند که همبستگی برای این سه سوال با سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرای اضطرابی به ۰/۵۹، ۰/٥٤ و ۰/٢٤ به دست آمد. پایایی این پرسشنامه برحسب آلفای کرونباخ و اجرای مجدد در فاصله‌های زمانی یک هفته تا دو سال حدوداً ۰/۷۰ برآورد شده است. عطاری و همکاران [۲۹] آلفای کرونباخ و ضریب

[1] Beck

[2] Simpson

[3] Robin

[4] Brecht & Fei

تنصیف این پرسشنامه را به ترتیب ۰/۷۰ و ۰/۶۲ گزارش کردند.

ج- پرسشنامه شکست عاطفی

به منظور بررسی شکست عاطفی از پرسشنامه ضربه عشق راس[1] (۱۹۹۹) [۳۰]. که پرسشنامه نشانگان شکست عاطفی نیز نامیده می‌شود، استفاده شد. این پرسشنامه از ۱۰ ماده تشکیل شده است که هر ماده چهارگزینه ای است و فرد ملزم است تا بر اساس تجربه ضربه عشقی خود مناسب‌ترین گزینه را انتخاب کند. این پرسشنامه یک ارزیابی کلی از میزان آشفتگی جسمی، هیجانی، شناختی و رفتاری فراهم می‌کند. اگر نمره بین ۲۰ تا ۳۰ باشد این وضعیت به‌معنای تجربه جدی نشانگان ضربه عشق است. نمره بین ۱۰ تا ۱۹ نشان می‌دهد که نشانگان ضربه عشقی وجود دارد اما در حد قابل تحمل‌تری است. نمره بین ۰ تا ۹ نشان می‌دهد که نشانگان ضربه عشقی کاملاً در سطح قابل تحمل و کنترل شدنی است و به‌طور جدی زندگی را تخریب نمی‌کند. در پژوهشی ضریب همسانی درونی (ضریب آلفای کرونباخ) پرسشنامه شکست عاطفی در یک گروه ٤٨ نفری از جمعیت دانشجویی ۰/۸۱ گزارش شده است، ضریب پایایی آن در همین گروه با روش بازآزمایی به فاصله یک هفته ۰/۸۳ به دست آمده است [۳۱].

جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند متغیره با استفاده از نرم افزار SPSS-19 استفاده شد.

[1] Rosse

یافته‌ها

شرکت کنندگان پژوهش حاضر ۸۰ نفر بودند که ٤٣/٨ درصد آنها مرد و ۵۶/۲ درصد زن بودند. از بین آنها ۸۸/۸ درصد مجرد و ۱۱/۲ درصد متاهل بودند.

جدول۱. توزیع فراوانی و درصد فراوانی رشته تحصیلی آزمودنی‌ها

مقطع	رشته تحصیلی	فراوانی	درصد
کارشناسی	انسانی	۲۳	۲۵
	فنی	۱۱	۱۳/۱
	پزشکی	۱۹	۲۳/۱
	علوم	۱۱	۲۱/۲
کارشناسی ارشد		۱۶	۱۷/۶
کل		۸۰	۱۰۰

همانطور که جدول ۱ نشان می‌دهد تحصیلات ۲۵ درصد پاسخگویان در رشته انسانی، ۱۳/۱ درصد فنی، ۲۳/۱ درصد پزشکی، ۲۱/۲ درصد علوم و ۱۶/۲ درصد کارشناسی ارشد بود.

نتایج آزمون کولموگروف- اسمیرنوف، نرمال بودن توزیع داده‌ها را تایید کرد. لذا استفاده از تحلیل‌های پارامتریک بلامانع است.

جدول ۲، میانگین، انحراف معیار و ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. ضرایب همبستگی پیرسون نشان داد که شکست عاطفی (r =۰/۳۵) و سبک دلبستگی نا ایمن (r= ۰/۲۳) با افکار خودکشی رابطه مثبت و سبک دلبستگی ایمن (r =-۰/٤۰) با افکار خودکشی رابطه منفی معنی‌دار دارد (p<۰/۰۱).

جدول ۲. میانگین، انحراف معیار و ضرایب همبستگی بین متغیرها

متغیر			آماره	افکار خودکشی
سبک دلبستگی ایمن	میانگین	۱۱/٤۶	ضریب همبستگی	-۰/٤۰۳
	انحراف معیار	۲/۱۱	سطح معنی‌داری	۰/۰۰
سبک دلبستگی ناایمن	میانگین	۲٤/٤۵	ضریب همبستگی	۰/۲۳۷
	انحراف معیار	۵/٤۱	سطح معنی‌داری	۰/۰۱
شکست عاطفی	میانگین	۲۵/۳۵	ضریب همبستگی	۰/۳۵٤
	انحراف معیار	۶/۱۱	سطح معنی‌داری	۰/۰۰۱

جدول ۳ . نتایج تحلیل رگرسیون تک متغیری جهت پیش‌بینی افکار خودکشی براساس میزان شکست عاطفی

مدل	مجموع مجذورات	df	میانگین مجذورات	f	p
رگرسیون	۶۳۲/۳۹۱	1	۶۳۲/۳۹۱	۱۱/۱٤۳	۰/۰۰۱
باقیمانده	٤٤۲۶/۸۰۹	۷۸	۵۶/۷۵٤		
کل	۵۳۵۹/۲	۷۹			

بین‌متغیرهای پیش	R	Rs	ARS	ضرایب غیر استاندارد Se	ضرایب غیر استاندارد B	ضرایب استاندارد Beta	T(p)
constant				۲/۰۵۲	۸/۶۵۲		٤/۲۱۶ (۰/۰۰۰)
شکست عاطفی	۰/۳۵٤	۰/۱۲۵	۰/۱۱٤	۰/۱۲٤	۰/٤۱۵	۰/۳۵٤	۳/ ۳۳۸ (۰/۰۰۱)

جهت تعیین نقش شکست عاطفی در پیش‌بینی افکار خودکشی دانشجویان تحلیل رگرسیون خطی انجام شد. همانطور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود میزان F مشاهده شده معنادار است و استفاده از مدل خطی رگرسیون بلامانع است (F=۱۱/۱٤۳). ۱۲ درصد از واریانس افکار خودکشی دانشجویان توسط شکست عاطفی پیش‌بینی می‌شود و نتایج نشان می‌دهد که شکست عاطفی (β=۰/۳۵٤) قادر به پیش‌بینی افکار خودکشی دانشجویان می‌باشد.

جدول ٤. نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیری به روش ورود جهت پیش‌بینی افکار خودکشی بر اساس سبک‌های دلبستگی

مدل	مجموع مجذورات	Df	میانگین مجذورات	F	P
رگرسیون	۱۲۶۵/۵۳۶	۲	۶۳۲/۷۶۸	۱۲/۸٤۳	۰/۰۰۰
باقیمانده	۳۷۹۳/۶۶٤	۷۷	٤۹/۲۶۸		
کل	۵۰۵۹/۲	۷۹			

متغیرهای پیش‌بین	R	Rs	ARS	ضرایب غیر استاندارد Se	ضرایب غیر استاندارد B	ضرایب استاندارد Beta	T(p)
Constant				۵/۶۸۶	۲۶/۶۰۳		٤/۵۹۶ (۰ /۰۰۰)
سبک دلبستگی ایمن	۰/٤۰۳	۰/۱۶۲	۰/۱۵۱	-۰/۲۹۹	-۱/۱۶۲	-۰/٤۰۳	-۳/۸۸۶ (۰ /۰۰۰)
سبک دلبستگی ناایمن	۰/۵	۰/۲۵۰	۰/۲۳۱	۰/۱٤۶	۰/٤۳۸	۰/۳	۳/۰۰۵ (۰ /۰۰۰)

برای تعیین نقش سبک‌های دلبستگی در پیش‌بینی افکار خودکشی دانشجویان با تحلیل رگرسیون چندمتغیری به روش ورود تحلیل شدند. همانطور که در جدول ٤ مشاهده می‌شود میزان F مشاهده شده معنادار است و استفاده از مدل خطی رگرسیون بلامانع است (F =۱۲/۸). ۲۵ درصد از واریانس افکار خودکشی دانشجویان توسط سبک‌های دلبستگی پیش‌بینی می‌شود و نتایج نشان می‌دهد که از سبک‌های دلبستگی، سبک دلبستگی ایمن (β=-۰/٤۰۳) و سبک دلبستگی ناایمن (β=۰/۳) قادر به پیش‌بینی افکار خودکشی دانشجویان می‌باشد.

بحث

هدف از این پژوهش بررسی رابطه بین شکست عاطفی و سبک‌های دلبستگی با افکار خودکشی دانشجویان بود. نتایج این پژوهش نشان داد که رابطه

مثبت و معناداری بین شکست عاطفی با افکار خودکشی دانشجویان وجود دارد؛ بدین معنی که هرچه شکست عاطفی بالاتر باشد افکار خودکشی نیز بالاتر خواهد بود. نتایج این تحقیق با یافته‌های تیل و همکاران [۲۶]، گلازبروک و همکاران [۲۵]، استپ و همکاران [۲۲]، لاو و همکاران[۳۲]، لاو و همکاران [۳۳] و پارمیر-کلاس و همکاران [۳٤] همخوان است. در تبیین این یافته می‌توان گفت که حالت‌های هیجانی به میزان قابل توجهی با خطر خودکشی در جوانان مرتبط است. به عبارت دیگر، بی‌ثباتی و شدت هیجانی مخصوصاً شکست عاطفی یا ضربه عشقی از عوامل خطرزایی هستند که نقش آنها در افکار خودکشی مطرح است [۳۵]. شکست عاطفی، حالت سرخوردگی و حقارت است که پس از طردشدن توسط محبوب به فرد دست می‌دهد. در عین حال نشانگان ضربه عشق می‌تواند با طیف وسیعی از موقعیت‌های روانپزشکی، مانند افسردگی، سوءِ مصرف مواد یا الکل و خودکشی همراه گردد [۳۶]. شکست عاطفی توانایی مقاومت در برابر هیجان منفی را کاهش می‌دهد و راهبردهای مقابله ای که فرد در برابر هیجان‌های منفی به کار می‌گیرد، احتمال بیشتری دارد که آسیب پذیری آنها نسبت به خودکشی را افزایش دهد [۳۷]. بنابراین شکست عاطفی باعث رفتارهای غیرسازگارانه فرد می‌شود و مدت زمان طولانی باقی می‌ماند که در خلق آنها تأثیر منفی می‌گذارد و در نهایت منجر به افکار خودکشی در آنها می‌شود.

همچنین نتایج نشان داد که بین سبک‌های دلبستگی ایمن و ناایمن و افکار خودکشی رابطه معناداری وجود دارد، یعنی هرچه سبک دلبستگی ناایمن‌تر باشد افکار خودکشی نیز بالاتر خواهد بود و هرچه سبک دلبستگی ایمن‌تر باشد افکار خودکشی کمتر خواهد بود؛ که این با یافته‌های کروتی [۳۷]، گودمن [۳۸]، فالگارس و همکاران [۲۳]، استپ و همکاران [۲۲]، اوزونی داواجی و همکاران [۱۱] همسو می‌باشد. نتایج مطالعه حسینی [۳۹] نشان داد که سبک دلبستگی ایمن و سبک دلبستگی اجتنابی قادرند به طور معناداری افکار خودکشی را پیش‌بینی کنند. یافته‌های این پژوهش تاییدکننده نقش سبک دلبستگی ایمن در کاهش افکار خودکشی و در نتیجه کاهش افکار خودکشی می‌باشند. در تبیین این یافته می‌توان گفت که بر اساس نظریه دلبستگی فعالیت سیستم دلبستگی، محدود به دوران کودکی نبوده و در تمام طول زندگی و پیوندهای عاطفی دیگری چون دوستی‌ها، ازدواج، روابط خویشاوندی و غیره فعال باقی می‌ماند و انسان‌ها در هیچ سنی بطور کامل از احساس اعتماد نسبت به افراد مهم زندگی آزاد نیستند. در حقیقت افرادی که سبک دلبستگی ایمن دارند، الگوی فعال درونی مثبت نسبت به خود و دیگران را در خود می‌پرورانند. این افراد دارای احساس دوستی و محبت هستند و انتظار دارند که افراد دیگر به‌صورت حمایتی و پذیرا با آنها رفتار کنند. لذا در صورت بروز مشکل به دنبال شبکه حمایتی جهت کاستن استرس‌ها هستند. افراد دارای دلبستگی ایمن به علت اعتماد به خود در روابط میان فردی با مهارت و آرامش بیشتری به تعامل می‌پردازد. این افراد با مشکلات زندگی به گونه‌ای مثبت مواجه می‌شوند و روابط شادتر، پایدارتر و سازگارانه‌تر دارند. وودهوس[1] (به نقل از مک دونالد و همکاران [٤۰]). بیان می‌دارد که بین سبک دلبستگی با اختلالات رفتاری و اضطرابی و مشکلات عاطفی و در نهایت سلامت روان‌شناختی رابطه وجود دارد. همچنین سیمونلی[2] و همکاران [٤۱] سبک‌های دلبستگی می‌توانند به‌عنوان اساس و نقطه آغازین در فرایندهای شناختی، عاطفی و انگیزشی در افسردگی و اضطراب باشند.

از طرفی افرادی که سبک دلبستگی ناایمن دارند، درباره خود و دیگران احساس منفی داشته و احساس بی‌ارزشی و طرد نسبت به دیگران می‌کنند. این افراد به‌علت تعامل با افراد مهمی که به نیازهای فرد

[1] Woodhouse
[2] Simonelli

پاسخگو نبوده، در خصوص حسن نیت دیگران احساس ناامنی کرده و درباره تاثیرات صمیمیت تردید می‌کنند. در نتیجه حین تعاملات رنج آور و مشکلات بین فردی، استرس‌ها به درستی مدیریت نمی‌شود و فرد الگوهای منفی از خود و دیگران تشکیل می‌دهد که منجر به کاهش سازگاری فرد شده و احتمال بروز رفتارهای پرخطر را افزایش می‌دهد. همچنین افراد دارای سبک دلبستگی اجتنابی در دوره شکل‌گیری سبک دلبستگی مورد بی‌توجهی مراقبت‌کننده قرار گرفته اند. آنها در دوران کودکی اضطراب بالایی را تجربه کرده‌اند و کوشش می‌کردند که والدین یا مراقبت‌کننده خود را به عنوان تکیه‌گاه امن در نظر بگیرند و زمانی که در شکل‌گیری این فرایند خدشه ایجاد شود نسبت به مراقبت کننده خود بدبین شده و خشم زیاد و نهفته ای را در خود احساس می‌کنند. این افراد دچار خطای شناختی مبنی بر بی توجهی و طرد از طرف دیگران می‌شوند و این نگرش باعث بروز رفتارهایی می‌شود که متناسب با افسردگی است [٤٠]. افراد افسرده در تعاملات روزمره خود مشکل دارند و کمتر درگیر روابط اجتماعی می‌شوند. این ویژگی افراد افسرده در افراد دارای سبک دلبستگی اجتنابی دیده می‌شود که می‌تواند باعث نگرش منفی به خود، دنیا و اطرافیان می‌گردد و این نگرش موجب بروز افکارخودکشی می‌شود. سوزوکی[1] و همکاران [٤٢] نشان دادند که ویژگی‌های شخصیتی در شکل‌گیری و حفظ رابطه صمیمی، به‌ویژه در انتخاب همسر و شکست روابط عاطفی مهم هستند. فشارهای روانی و سختی‌های ذاتی، سبک دلبستگی ناسالم و شکست عاطفی هنگامی که در بستر تربیتی ناسالم قرار می‌گیرد، می‌تواند یکی از مهمترین عوامل شیوع افکار خودکشی باشد. بطورکلی افرادی که درگیر روابط عاطفی ناسالم هستند و تعارضات حل نشده دارند، رضایت پایینی را در روابطشان تجربه کرده و سطوح بالاتری از افکار خودکشی، ناامیدی و افسردگی را گزارش می‌کنند.

از محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به روش نمونه‌گیری اشاره کرد که از نوع نمونه‌گیری در دسترس بود و همچنین برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه استفاده شد، بنابراین بایستی نتیجه‌گیری و تعمیم نتایج با احتیاط صورت گیرد. به علت محدودیت‌های زمانی، بیماری‌های جسمی- روحی، شدت شکست عاطفی و تعداد دفعات خودکشی آزمودنی‌ها مورد کنترل قرار نگرفت. لذا در پژوهش‌های آینده پیشنهاد می‌شود این موارد کنترل شود تا نتایج بدست آمده قابلیت تعمیم پذیری بالاتری داشته باشد. همچنین پیشنهاد می‌شود با استفاده از مصاحبه بالینی ساختاریافته وجود یا عدم وجود سایر اختلالات روانی افراد مورد بررسی قرار گیرد. جهت بررسی تفاوت‌های فرهنگی و افزایش قابلیت تعمیم این نتایج، پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های مشابه در کلان شهرها و مناطق روستایی انجام گیرد. با توجه به اینکه تحقیق حاضر از نوع تحقیقات همبستگی می‌باشد، نمی‌توان نتیجه‌گیری در مورد علیت مطرح کرد، لذا پیشنهاد می‌شود بر روی دانشجویان دارای افکار خودکشی و تجربه شکست عاطفی، مداخلات مرتبط با سبک‌های دلبستگی و شیوه‌های مقابله با شکست‌های عاطفی مورد استفاده قرار بگیرد.

نتیجه گیری

نتایج این تحقیق نشان داد که سبک دلبستگی ناایمن و شکست عاطفی با افکار خودکشی رابطه مثبت معنی‌دار و دلبستگی ایمن با افکار خودکشی رابطه منفی معنی‌دار دارد. دلبستگی ایمن با احساس دوستی و محبت همراه است. بطوری‌که این افراد انتظار دارند دیگران به صورت حمایتی و پذیرا با آنها رفتار کنند، لذا در صورت بروز مشکلات عاطفی به دنبال شبکه حمایتی جهت کاستن استرس‌های مرتبط هستند. اما افرادی که سبک دلبستگی ناایمن و اجتنابی دارند،

[1] Suzuki

درباره خود و دیگران احساس منفی داشته و احساس بی ارزشی و طرد نسبت به دیگران می‌کنند. این افراد به‌علت تعامل با افراد مهمی که به نیازهای فرد پاسخگو نبوده‌اند، در خصوص حسن نیت دیگران احساس ناامنی کرده و درباره تاثیرات صمیمیت تردید می‌کنند. در نتیجه حین تعاملات رنج‌آور و مشکلات بین فردی، استرس‌ها به درستی مدیریت نمی‌شود و فرد الگوهای منفی از خود و دیگران تشکیل می‌دهد که منجر به کاهش سازگاری فرد شده و احتمال بروز رفتارهای پر خطر را افزایش می‌دهد. بنابراین نوع دلبستگی و شدت شکست عاطفی پیش‌بینی‌کننده مناسبی برای احتمال بروز افکار خودکشی دانشجویان می‌باشند.

تشکر و قدردانی

این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد سولماز قدرتی با کد پژوهشی ۱۱۹۲۰۷۰۱۹۶۲۰۳۷ دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل است. بدینوسیله از همکاری معاونت پژوهشی دانشگاه و تمام دانشجویانی که در اجرای پژوهش صمیمانه همکاری نمودند، تقدیر و تشکر می‌گردد.

References

1- Hawton K, Van Heeringen K. The international handbook of suicide and attempted suicide. New York; 2000. 23.
2- Aliverdinia A, Rezaee A, Peyrou F. Sociological analysis of students' tendency to suicide. Appl Socio. 2011 Autumn; 44(4): 1-18. [Full text in Persian]
3- Rezaeian M. Epidemiological characteristics of suicide cases in Rafsanjan from 2004 to 2009: the roles of family disputes and unemployment. J Heal Epi. 2012 Aug; 1(2):22-93. [Full text in Persian]
4- Anderson RN. Deaths: leading causes for 2000. Natio Vit Statis Repor. 2002 Sep; 50(16):1-85.
5- Hashemi F, Safarzadeh S. The study of the relationship between attachment styles and suicidal ideation and quality of life among women in the city of Mahshahr, The first scientific conference on education and psychology of social and cultural harm in Iran, Tehran; 2014.1-9 [Full text in Persian]
6- Sater JM. In the eyes of the beholder: cognitive attachment as mediators of the association between interparental attachment and youth personality. J Fam Psychol. 2010 Jul; 19: 376-384.
7- Yan-Hua D, Xiu X, Zheng-yan W, Hui-rong L, Wei-ping W. Study of mother–infant attachment patterns and influence factors in Shanghai. Early Hum Dev. 2012 Sep; 88:295–300.
8- Berk LE. Developmental psychology: from adolescence to adulthood, 2nd ed. Translated by Seid Mohammadi, Y. Tehran: Arasbaran; 2007.77
9- Allen JP. Attachment and autonomy as predictors of the development of social skills and deviance during mid-adolescence. J Consult Clin Psychol. 2002 Jan; 70: 56-66.
10- Grunebaum FM, Galfalvy HC, Mortenson LY, Burke AK, Oquendo MA, Mann JJ. Attachment and social adjustment: rrelationships to suicide attempt and major depressive episode in a prospective study. J Affect Disord. 2010 Jun; 123: 123–130.
11- Ozouni Davajia, RB, Valizadeh Sh. Nikamal, M. The relationship between attachment styles and suicide ideation: the study of Turkmen students, Iran. Proce Soci Behav Scien. 2010 March; 5: 1190–1194.
12- Lewinsohn PM, Rohde P, Seeley JR. Adolescent suicide ideation and attempts: prevalence, risk factores, and clinical implications. Clin Psycho: Scie Pract. 1996 Mar; 3: 25- 46.
13- Rahmati Jirdeh S, Sodagar Sh, Jomeheri F. prediction of love affair failure based on styles of attachments and emotional blackmail. Ind J Fund Appl Life Sci. 2015 Jul; 5 (2): 2597-2602.
14- McCarthy G, Maughan B. Negative childhood experiences and adult love relationships: The role of internal working models of attachment. Attach Hum Develop. 2010 Aug; 12(5): 445–461.
15- Field T. Romantic breakups, heartbreak and bereavement. Psychology. 2011 May; 2 (4): 382-387.
16- Fahimi S, Azimi Z, Akbari A, Amiri Pichakolaei A, poursharifi H. The prediction of

psychological symptoms in students with love trauma experience according to personality structures: the regulating role of perceived social support. J Knowledge Health. 2014 winter; 9(4):46-59. [Full text in Persian]
17- Schmitt DP, Youn G, Bond B, Brooks S, Frye H, Johnson S, et al .When will I feel love? The effects of culture, personality, and gender on the psychological tendency to love. J Res Pers. 2009 Oct; 43: 830–846.
18- Fisher HE. The tyranny of love: love addiction-an anthropologist's view. In K. P. Rosenberg, L. G. Feder (Eds.). J Behav Addict. London, NW: Academic Press; 2014.
19- Gilbert SP, Sifers SK. Bouncing Back from a Breakup: Attachment, Time Perspective, Mental Health, and Romantic Loss. J Colla Stu Psycho, 2011 Sep; 25 (4): 295–310.
20- Sarason IG, Johnson JH, Siegely M. Assessing the impact of life changes: development of the life experiences survey. J Consult Clin Psychol 1978; 46: 932-946.
21- Amiri Pichakolaei A, Khanjani Z, Poursharifi H, Azimi Z, Fahimi S, Akbari E, et al. An introductory investigation of the causes of continuation of clinical syndromes of emotional breakdown of university students based on attachment styles and early maladaptive schemas. Thou Behav Clin Psychol. 2012 winter; 6(23):21-30. [Full text in Persian].
22- Stepp, SD, Morse JQ, Yaggi KE, Reynolds SK., Reed LI, Pilkonis PA. The role of attachment styles and interpersonal problems in suicide-related behaviors. Sui Life Threat Behav. 2008 Oct; 38(5): 592.
23- Falgares G, Marchetti D, Santis SD, Carrozzino D, Kopala-Sibley D C, Fulcheri M, et al. Attachment styles and suicide-related behaviors in adolescence: the mediating role of self-criticism and dependency. Front Psychol. 2017 Mar; 8: 36-42.
24- Glazebrook K, Sayal K, Townsend E. The role of attachment style in predicting repetition of adolescent self-harm: a longitudinal study. Sui Life-Threat Behav , 2015 Apr; 45(6): 664-678.
25- Till B, Tran US, Niederkrotenthaler T. Relationship satisfaction and risk factors for suicide. Crisis. 2017 Jul; 38: 7-16.
26- Anise J. Validity and validity of beck suicidal thoughts on soldiers. J Mili Med. 2005 Spring; 7(1):33-37. [Full text in Persian]
27- Beck AT, Steer RA. Manual for the beck scale for suicide ideation. San Antonio, TX: Psychological Corporation; 1991.23-63.
28- Simpson JA. Influence of attachment style on romantic relationships. J Perso Soci Psychol. 1990 May; 59: 971-980.
29- Atari YA, Abbasi Sarcheshmeh A, Mehrabizadeh Honarmand M. A study of simple and multiple relationships of religious attitude, optimism and attachment styles with marital satisfaction in married man students of Shahid Chamran University of Ahwaz. J Edu Sci Psychol. 2006 winter; 5(13): 93-110. [Full text in Persian]
30- Rosse RB. The love trauma syndrome: free yourself from the pain of a broken. Perseus Publishing, a Member of the Perseus Books Group; 2007.102-112.
31- Dehghani M, Atef-Vahid MK, Gharaee B. The efficacy of short-term anxiety-regulating psychotherapy on love trauma syndrome. Iran J Psychia Behav Sci , 2011 Jul; 5(2): 18-25.
32- Love HA, Durtschi JA, Ruhlmann LM. Briana S. Nelson goff: army soldiers and suicidal thoughts: the impact of negative relationship dynamics moderated by the dissolution of romantic relationships. J Marital Fam Ther. 2018 Jul; 44(2): 265-276.
33- Love HA, Nalbone DP, Hecker LL, Sweeney KA. Suicidal risk following the termination of romantic relationships. Crisis. 2018 Mar; 39(3): 166-174.
34- Palmier-Claus JE, Taylor PJ, Gooding P, Dunn G,Lewis SW. Affective variability predicts suicidal ideation in individuals at ultra-high risk of developing psychosis: an experience sampling study. Br J Clin Psychol. 2011 May; 51:72-83.
35- Yousefi N, Amani A, Asgari R, Soleimani M. The prediction of love blow and depression based on attachment styles in emotional failure students. Knowledge Res Appl Psychol. 2017 Spring; 18 (4): 1-9. [Full text in Persian]
36- Nikoogoftar M, Sangani A, Ahmadi A, Ramak N. The effect of Hutzel's meaning on personality,

impact of love and oppression in female students with emotional defeat. Clin Psychol, 2018 Summer; 8(30): 103-116. [Full text in Persian]
37- Cerutti R, Zuffianò A, Spensieri V. The role of difficulty in identifying and describing feelings in non-suicidal self-injury behavior (NSSI): associations with perceived attachment quality, stressful life events, and suicidal ideation. Front Psychol. 2018 Mar; 9:318-324.
38- Goodman M, Gibson D, Vo T T, Wang A, Gitari S, Raimer B. Early childhood attachment and suicidal ideation among young Kenyan men. Adv Life Course Res. 2018 Mar; 35: 126-134.
39- Hosseini Z S, Fariborzai M. The relationship between attachment styles and suicidal thoughts of army workers. J army psycho. 2016 Autumn;7: 81-88. [Full text in Persian]
40- MacDonald K, Patch EA, & Figueredo A J. Love, trust, and evolution: Nurturance/love and trust as two independent attachment systems underlying intimate relationships. Psychology, 2016 Feb; 7(2): 238- 253.
41- Simonelli LE, Ray WJ, Pincus AL. Attachment models and their relationships with anxiety, worry, and depression. Clin Counsel Psychol J. 2004 Mar; 1 (3): 107-118.
42- Suzuki H, Tomoda A. Roles of attachment and self-esteem: impact of early life stress on depressive symptoms among Japanese institutionalized children. BMC Psychiatry. 2015 Feb; 15(1): 8-13.